

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทะเล จังหวัดกระบี่

ที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองทะเลประสบปัญหาเรื่องไม่สามารถจัดเก็บรายได้ได้ตามเป้าหมาย มีสาเหตุหลายประการได้แก่ ไม่ได้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลภาษีต่างๆ ที่อยู่ในข่ายความรับผิดชอบของ อบต. ประชาชนในฐานผู้เสียภาษีและรับประโยชน์โดยตรงจากการใช้เงินภาษีไปพัฒนาท้องถิ่นขาดความรู้ความเข้าใจ บทบาทหน้าที่การเป็นผู้เสียภาษี มีความเข้าใจลักษณะเดิมว่าตนเองไม่ควรถูกเสียภาษีและควรต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนมากกว่าที่เป็นอยู่ อบต.หนองทะเลพิจารณาปัญหาแล้วพบว่าแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ อบต. คือการปรับปรุงระบบบริหารจัดการ การทำความเข้าใจกับประชาชนเรื่องบทบาทของประชาชนในฐานะผู้เสียภาษีและผู้รับประโยชน์จากภาษี อันจะส่งผลให้ อบต.เพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดเก็บรายได้ต่อไป

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: เมืองกระบี่
จังหวัด: กระบี่

ประชากร: 8,200 คน

พื้นที่: 63 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ในปี 2544 อบต.หนองทะเล จัดทำโครงการ “การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี” โดยการปรับปรุงระบบบริหารจัดการภายใน ทำความเข้าใจกับประชาชนเพื่อนำรายได้ในรูปตัวเงินภาษีที่จัดเก็บได้ไปพัฒนาตำบลหนองทะเลให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. เจ้าหน้าที่ อบต. ทำการสำรวจจำนวนป้ายและโรงเรือนในเขตตำบลหนองทะเล แล้วจัดทำทะเบียนคุมการจัดเก็บภาษี โดยแบ่งเป็นประเภทอย่างชัดเจน เช่น ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือน ภาษีบำรุงท้องที่
 - ทำให้มีฐานข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนโรงเรือนและป้าย สามารถกำหนดอัตราการจัดเก็บภาษีได้อย่างชัดเจนและครอบคลุมกับจำนวนผู้เสียภาษีทั้งหมด
2. อบต. ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะเจ้าพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาษีท้องถิ่นผ่านการกระจายเสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วย ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน เพื่อเพิ่มความเข้าใจให้กับประชาชน พร้อมทั้งแจ้งจำนวนภาษีที่จะต้องชำระให้กับประชาชนทราบ โดยใช้วิธีแบบเคาะประตูบ้านทุกครัวเรือน
 - เดิมประชาชนยังไม่เข้าใจในเรื่องของภาษีท้องถิ่น การเผยแพร่ความรู้ช่วยให้ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่มากขึ้น
 - กรณีที่ผู้เสียภาษีไม่สามารถชำระภาษีเต็มจำนวนสามารถผ่อนชำระได้ ทำให้ประชาชนมาเสียภาษีมากขึ้น
3. จัดโครงการ “อบต.พบประชาชน” เป็นเวทีแจ้งให้ประชาชนทราบว่า อบต. นำเงินภาษีของประชาชนไปใช้ในการพัฒนางานด้านต่างๆ เช่น การก่อสร้างถนน ศาลาที่พัก การส่งเสริมกลุ่มอาชีพ ฯลฯ ซึ่งเป็นการใช้เงินภาษีของประชาชนให้เกิดประโยชน์

4. ดำเนินการจัดส่งเอกสารแจ้งจำนวนภาษีที่ต้องชำระไปยังผู้เสียภาษีเป็นรายบุคคลและจัดเก็บภาษีตามหมู่บ้าน
 - ช่วยให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้ง อบต. สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุม 100%

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	1. ค่าป้ายประชาสัมพันธ์
อุปกรณ์/เครื่องมือ	1. ป้ายประชาสัมพันธ์
บุคลากร	1. เจ้าหน้าที่ อบต. ทำการสำรวจข้อมูลภาษีป้ายและภาษีโรงเรือนพร้อมทั้งเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชน จำนวน 4 คน/21 วัน 2. เจ้าหน้าที่ อบต. ฝ่ายกองคลัง ออกไปจัดเก็บภาษี 3. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำการสำรวจข้อมูลภาษีและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาษี จำนวน 8 คน/21 วัน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
2544	ดำเนินการสำรวจป้ายและโรงเรือนในเขต อบต. หนองทะเล แล้วทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับป้ายและโรงเรือนในเขตความรับผิดชอบของอบต.	เจ้าหน้าที่ อบต./ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
2544	จัดทำทะเบียนคุมการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้ายและภาษีโรงเรือนและที่ดิน	เจ้าหน้าที่กองคลัง
2544	เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่ เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับประชาชน	เจ้าหน้าที่ อบต./ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
2544	ประชาสัมพันธ์โดยทำป้ายไปติดตามหมู่บ้าน เพื่อชักชวนให้ประชาชนมาเสียภาษี และแจ้งให้ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีแต่ละรายทราบว่าจะต้องเสียภาษีเป็นจำนวนเงินเท่าไร	เจ้าหน้าที่ อบต.
2544	ดำเนินการจัดส่งเอกสารแจ้งจำนวนภาษีที่ต้องชำระ ไปยังผู้เสียภาษีและดำเนินการจัดเก็บภาษี โดยจัดทำโครงการอบต. พบประชาชนไปจัดเก็บภาษีตามหมู่บ้าน เพื่อเพิ่มความสะดวกให้แก่ประชาชน	เจ้าหน้าที่กองคลัง
2544	แจ้งผลงานของ อบต. ว่าได้นำเงินภาษีของประชาชนไปใช้ในการพัฒนางานด้านต่างๆ ให้เกิดประโยชน์	เจ้าหน้าที่ อบต.
2544	ทำการปรับปรุงฐานข้อมูลภาษีทั้ง 3 ประเภท	เจ้าหน้าที่ อบต.

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. อบต. ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลภาษีท้องถิ่นที่ชัดเจนและเป็นระบบ ทำให้อบต. จัดเก็บภาษีได้เพียงเล็กน้อย ทำให้มีเงินรายได้เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่นมีน้อยไปด้วย
2. ประชาชนขาดความเข้าใจในเรื่องภาษีท้องถิ่น ทำให้ไม่ยอมเสียภาษี

หลังการดำเนินการ

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบการจัดเก็บภาษี ก่อน – หลัง มีโครงการ

รายการข้อมูลการจัดเก็บภาษี	ก่อน มีโครงการ (ปี 2543)		หลัง มีโครงการ (ปี 2544)			
	ราย	เป็นเงิน (บาท)	ราย	เพิ่ม / ลด (%)	เป็นเงิน (บาท)	เพิ่ม/ลด (%)
1. ภาษีบำรุงท้องที่	1,167	38,874.52	1,276	9.34%	54,633.75	40.54%
2. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	23	71,367	89	286.96%	73,474.20	2.95%
3. ภาษีป้าย	8	15,855.44	39	389.5%	4,253	73.18%

ตารางที่ 2 แสดงรายได้จากการจัดเก็บภาษีของอบต.หนองทะเล ปี 2544 – 2547

ปีที่จัดเก็บ	ภาษีบำรุงท้องที่ (บาท)	ภาษีโรงเรือนและที่ดิน (บาท)	ภาษีป้าย (บาท)
2544	54,633.75	73,474.20	4,253
2545	121,292.97	214,400	15,534
2546	656,542.45	351,961.87	17,692.80
2547	56,570.71	1,050,367.75	34,424

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. อบต. ไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับจำนวนป้ายและโรงเรือนว่ามีจำนวนเท่าใด สามารถจัดเก็บภาษีได้เท่าใด	1. อบต. ส่งเจ้าหน้าที่ไปสำรวจและนำมาจัดทำเป็นทะเบียนไว้ ทำให้มีข้อมูลที่ชัดเจนและครอบคลุม
2. ประชาชนไม่มีความรู้เรื่องภาษีท้องถิ่นทำให้ไม่ยอมเสียภาษี	2. อบต. ส่งเจ้าหน้าที่ไปพบปะและให้ความรู้กับประชาชนทุกบ้าน ทำให้ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ความร่วมมือของประชาชนอันเกิดจากมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของภาษีบำรุงท้องถิ่นและการนำเงินภาษีไปใช้ประโยชน์ จากการเผยแพร่ของเจ้าหน้าที่ อบต. ที่เข้าถึงประชาชนทุกครัวเรือน
2. การใช้กลวิธีในการจัดเก็บภาษีที่หลากหลาย เช่น การให้ผ่อนชำระภาษีหากไม่สามารถจ่ายเต็มจำนวนได้ การบริการที่สะดวกสบายแก่ประชาชนและสร้างความเป็นกันเอง โดยส่งเจ้าหน้าที่ไปจัดเก็บภาษีถึงที่

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

1. เป็นโครงการที่กระทำอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นบทบาทหน้าที่ของ อบต.
2. อบต. มีแผนที่จะนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับระบบภาษี โดยใช้ข้อมูลที่ได้มีการสำรวจและจัดทำทะเบียนข้อมูลไว้แล้ว

บทเรียนที่ได้รับ

การสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องของภาษีบำรุงท้องถิ่นให้กับประชาชนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายสุชทาย จันทร์อ่อน
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทะเล
ที่อยู่ : 6/1 หมู่ 1 ตำบลหนองทะเล อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่
โทรศัพท์ : (075) 644-280

ชื่อ-นามสกุล : นางรัชนพ ศิริเพชร
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทะเล
ที่อยู่ : 6/1 หมู่ 1 ตำบลหนองทะเล อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่
โทรศัพท์ : (075) 644-280

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีนใหม่ : พ.ศ. 2544

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	6/1 หมู่ 1 ตำบลหนองทะเล อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ 81000
ขนาดพื้นที่	63 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	3,234,000 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
งบประมาณรายได้	4,652,000 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	17 คน (ทั้งหมด) 4 คน พนักงานท้องถิ่น 1 คน ลูกจ้างประจำ 12 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	8,200 คน
จำนวนครัวเรือน	1,458 ครัวเรือน
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มี พื้นที่เกษตร 20,945 ไร่ ส่วนใหญ่ทำสวนยางพารา รองลงมาคือสวนปาล์ม มีผลิตภัณฑ์กระดาสจากใบ สับปะรด เป็นสินค้าที่สำคัญของตำบลหนองทะเล มี โรงเรียน 7 แห่ง เป็นโรงเรียนรัฐบาล 5 แห่ง โรงเรียน เอกชน 2 แห่ง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง สำนัก สงฆ์ 1 แห่ง มัสยิด 9 แห่ง และตลาดนัด 1 แห่ง